

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НОВОВОЛИНСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ННІЕМ

Роман ЧОРНИЙ

« _ »

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« _ »

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«МИТНІ ПРАВИЛА ТА ФОРМАЛЬНОСТІ»

ступінь вищої освіти — перший / бакалаврський

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»

Освітньо-професійна програма: «Фінанси»

Кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самостійна робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (семестр)
Денна	2	4	32	14	3	8	93	150	4
Заочна	2	4	8	4	-	-	138	150	4

30.01.2024

Робочу програму склала д.е.н., професор кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін Уніят Людмила Миколаївна.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін, протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

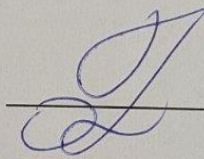
Завідувач кафедри, к. е. н., доцент

Наталія КРАВЧУК

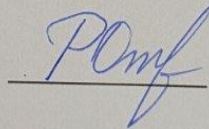
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», протокол № 1 від 30.08.2024 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності,
д.е.н., професор

Ольга КИРИЛЕНКО

Гарант ОП

Ольга РИМАР

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МИТНІ ПРАВИЛА ТА ФОРМАЛЬНОСТІ»

1. Опис дисципліни «Митні правила та формальності»

Дисципліна - Митні правила та формальності	Напрямок, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS - 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни - вибіркова Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів - 3	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітньо-професійна програма «Фінанси»	Рік підготовки - 2 Семестр: <i>денна – IV;</i> <i>заочна - IV</i>
Кількість змістових модулів - 2	Ступінь вищої освіти - бакалавр	Лекції: <i>Денна – 32 год.;</i> <i>Заочна - 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна - 14 год.;</i> <i>Заочна - 4 год.</i>
Загальна кількість годин - 150		Самостійна робота: <i>Денна - 93 год</i> <i>Заочна -138 год</i> Тренінг: <i>Денна - 8 год</i> Індивідуальна робота: <i>Денна - 3 год</i>
Тижневих годин – 12,5 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю - залік

1. Мета й завдання дисципліни «Митні правила та формальності»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Митні правила та формальності» орієнтована на поглиблення здатності застосовувати загальні та спеціальні навички у сфері митної справи. Дисципліна «Митні правила та формальності» орієнтована на поглиблення здатності застосовувати знання щодо правил переміщення осіб та перевезення товарів при перетині митних кордонів різних країн.

Курс охоплює характеристику практичних підходів перетину та переміщення товарів через митні кордони.

Оволодіння цим курсом повинно виробляти вміння практично використовувати знання та навички перетину митного кордону, переміщення товарів через митні кордони.

2.2.Завдання вивчення дисципліни

В результаті вивчення курсу «Митні правила та формальності» студенти повинні:

- розглянути сутність, завдання та принципи здійснення митного контролю в Україні;
- ознайомитися з методами планування контрольних процедур при перетині митного кордону;
 - вивчити особливості перетину митного кордону;
 - засвоїти особливості переміщення товарів юридичними особами та громадянами;
 - вивчити особливості перетину кордону на прикладі різних країн.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Змістовий модуль 1. Концептуальні та правові засади переміщення та перевезення через митні кордони.

Тема 1. Переміщення товарів через митний кордон України громадянами та їх оподаткування.

Порядок переміщення товарів громадянами через митний кордон. Порядок переміщення особистих речей. Особливості переміщення валютних цінностей, культурних цінностей та дорогоцінних металів через митний кордон Декларування товарів та особистих речей громадянами. Особливості митного оформлення товарів, що ввозяться громадянами для вільного обігу.

Тема 2. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України установами та організаціями товарів, культурних цінностей та прав інтелектуальної власності.

Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів - представництвами іноземних держав, міжнародними організаціями та офіційними особами а також дипломатичними представництвами України, що знаходяться за кордоном. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України культурних цінностей.

Тема 3. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в різних митних режимах.

Облік в митних органах суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з товарами. Декларування товарів, які переміщуються через митний кордон суб'єктами господарювання. Митно-брокерська діяльність. Митний контроль за переміщенням товарів між митницями. Засоби і способи переміщення. Фінансові гарантії та інші способи забезпечення сплати митних платежів. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в різних митних режимах. Зберігання товарів під митним контролем на складах тимчасового зберігання, на митних складах, на складі митного органу.

Змістовий модуль 2. Національна та зарубіжна практика митного адміністрування при переміщенні та перевезенні через митні кордони.

Тема 4. Митні платежі, які справляються з товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Види митних платежів. Встановлення коду товару, визначення митної вартості та країни походження. Справляння мита з товарів, які переміщуються через митний кордон України. Справляння податку на додану вартість з товарів, які переміщуються через митний кордон України. Справляння акцизного податку з товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Справляння єдиного збору з товарів, які переміщуються через митний кордон України. Справляння плати за виконання митних формальностей поза місцем розташування митниці або поза часом роботи митниці. Розміри відшкодування за зберігання на складах митних органів товарів і транспортних засобів. Звільнення від оподаткування митними платежами. Особливості сплати мита, акцизного податку, ПДВ залежно від обраного митного режиму.

Тема 5. Митні правопорушення: контрабанда та порушення митних правил.

Порушення митних правил та адміністративні стягнення за порушення митних правил. Види порушень митних правил та відповідальність за такі правопорушення. Протокол про порушення митних правил. Порядок складання протоколу про ПМП. Провадження у справах про порушення митних правил, особи, які беруть участь у провадженні. Адміністративне затримання. Компроміс у справі про порушення митних правил. Розгляд справи про порушення митних правил та виконання постанов про накладення адміністративних стягнень за ПМП. Поняття та склад контрабанди. Предмети контрабанди. Відповідальність за її скоєння. Першочергові дії посадових осіб митних органів під час виявлення контрабанди товарів.

Тема 6. Митний контроль та митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України.

Здійснення митного контролю. Зони митного контролю. Форми митного контролю. Митні експертизи. Система управління ризиками. Класифікація пунктів пропуску. Типові технологічні схеми здійснення митного контролю автомобільних, водних, залізничних, повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через митний кордон. Митне оформлення. Види митних декларацій. Застосування і заповнення МД-2, МД-3, МД-6, МД-8.

Тема 7. Зарубіжна практика правил переміщення та перевезення через митний кордон.

Особливості перетину митних кордонів громадянами у різних країнах світу. Митні правила для переміщення товарів комерційного призначення у різних країнах світу. Пільги та преференції при переміщення товарів та особистих предметів у зарубіжній практиці.

**4. Структура залікового кредиту з дисципліни
«Митні правила та формальності»
(денна форма навчання)**

Тема	Години					Контрольні заходи
	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг,	
Змістовий модуль 1. Концептуальні та правові засади переміщення та перевезення через митні кордони						
Тема 1. Переміщення товарів через митний кордон України громадянами та їх оподаткування	4	2	12	1		
Тема 2. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України установами та організаціями товарів, культурних цінностей та прав інтелектуальної власності	6	2	13			
Тема 3. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в різних митних режимах	6	2	14			
Змістовий модуль 2. Національна та зарубіжна практика митного адміністрування при переміщенні та перевезенні через митні кордони						
Тема 4. Митні платежі, які справляються з товарів, які переміщуються через митний кордон України	4	2	14	1		
Тема 5. Митні правопорушення: контрабанда та порушення митних правил	4	2	12			
Тема 6. Митний контроль та митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України	4	2	14	1		
Тема 7. Зарубіжна практика правил переміщення та перевезення через митний кордон	4	2	14			
Всього	32	14	93	3	8	150

(заочна форма навчання)

Тема	Години			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота студентів	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Концептуальні та правові засади переміщення та перевезення через митні кордони				
Тема 1. Переміщення товарів через митний кордон України громадянами та їх оподаткування			18	
Тема 2. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України установами та організаціями товарів, культурних цінностей та прав інтелектуальної власності			20	
Тема 3. Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в різних митних режимах			20	
Змістовий модуль 2. Національна та зарубіжна практика митного адміністрування при переміщенні та перевезенні через митні кордони				
Тема 4. Митні платежі, які справляються з товарів, які переміщуються через митний кордон України			20	
Тема 5. Митні правопорушення: контрабанда та порушення митних правил			20	
Тема 6. Митний контроль та митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України			20	
Тема 7. Зарубіжна практика правил переміщення та перевезення через митний кордон			20	
Всього	8	4	138	150

5. Тематика практичних занять

Денна форма

Змістовий модуль 1. Концептуальні та правові засади переміщення та перевезення через митні кордони

Практичне заняття № 1.

Тема 1: Переміщення товарів через митний кордон України громадянами та їх оподаткування

Мета: Ознайомитись та вивчити особливості нормативно-правового забезпечення та правила переміщення громадянами товарів через митний кордон України. Ознайомитись та вивчити правила переміщення громадянами валютних цінностей, їх декларування та декларування товарів. Заповнити митні декларації для громадян на товари і окремо на валютні цінності, при їх переміщенні через митний кордон України.

Питання для обговорення:

1. Порядок переміщення громадянами товарів через митний кордон України та місця митного оформлення таких товарів.
2. Двоканальна система митного контролю товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України громадянами - зелений і червоний коридор.
3. Переміщення особистих речей. Перелік товарів, які відносяться до особистих речей.
4. Порядок ввезення (пересилання) товарів громадянами, в тому числі:
 - визначення вартості товарів для нарахування митних платежів;
 - особливості ввезення: продуктів харчування, алкогольних і тютюнових виробів, лікарських засобів, домашніх тварин;
 - особливості митного оформлення транспортних засобів, що ввозяться громадянами для вільного обігу;
 - особливості ввезення транспортних засобів особистого користування.
 - особливості тимчасового ввезення та ввезення з метою транзиту товарів на митну територію України громадянами.
5. Порядок вивезення (пересилання) товарів громадянами.
Особливості вивезення:
 - а) тимчасового вивезення (пересилання) громадянами -резидентами товарів за межі митної території України.
 - б) дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та виробів з них (ювелірні вироби);
 - в) культурних цінностей.
6. Порядок переміщення тіл померлих через державний кордон України.
7. Порядок переміщення: валюти; банківських металів, пам'ятних та ювілейних монет України із дорогоцінних металів, платіжних документів та цінних паперів.
8. Декларування громадянами валютних цінностей при їх переміщенні через митний кордон України.
9. Декларування громадянами товарів при їх переміщенні через митний

кордон України.

10. Сплата митних платежів громадянами з товарів, які ввозяться, на прикладах.

Практичне заняття № 2.

Тема 2: Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України установами та організаціями товарів, культурних цінностей та прав інтелектуальної власності

Мета: Ознайомитись та вивчити особливості нормативно -правового забезпечення порядків: переміщення через митний кордон України товарів дипломатичними представництвами, консульськими установами (їх персоналом) іноземних держав; товарів що містять об'єкти права інтелектуальної власності; культурних цінностей. Опанувати порядки: обліку суб'єктів ЗЕД, переміщення через митний кордон та декларування товарів суб'єктами ЗЕД, застосування фінансових гарантій.

Питання для обговорення:

1. Переміщення (пересилаються) через митний кордон України товарів - представництвами іноземних держав, міжнародними організаціями та офіційними особами а також дипломатичними представництвами України, що знаходяться за кордоном. Особливості декларування.
2. Переміщення (пересилаються) через митний кордон України товарів що містять об'єкти права інтелектуальної власності.
3. Переміщення (пересилаються) через митний кордон України культурних цінностей.
4. Облік в митних органах суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з товарами.
5. Декларування товарів, які переміщуються через митний кордон суб'єктами господарювання. Митна брокерська діяльність.
6. Митний контроль за переміщенням товарів між митницями.
Засоби і способи переміщення.
7. Фінансові гарантії та інші способи сплати митних платежів.

Практичне заняття № 3.

Тема 3: Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в різних митних режимах.

Мета: Опанувати правила оподаткування і переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами ЗЕД в різних митних режимах. Вивчити нормативно-правову базу щодо розміщення, зберігання товарів під митним контролем на складах.

Питання для обговорення:

1. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в митних режимах:
 - 1) імпорт (випуск для вільного обігу);
 - 2) реімпорт;
 - 3) експорт (остаточне вивезення);
 - 4) реекспорт;
 - 5) транзит;

- 6) тимчасове ввезення;
 - 7) тимчасове вивезення;
 - 8) митний склад;
 - 9) вільна митна зона;
 - 10) безмитна торгівля;
 - 11) переробка на митній території;
 - 12) переробка за межами митної території;
 - 13) знищення або руйнування;
 - 14) відмова на користь держави.
2. Оподаткування товарів в різних митних режимах.
 3. Розміщення та зберігання товарів під митним контролем на складах тимчасового зберігання.
 4. Розміщення та зберігання товарів під митним контролем на митних складах.
 5. Розміщення та зберігання товарів під митним контролем на складі митного органу.

Змістовий модуль 2. Національна та зарубіжна практика митного адміністрування при переміщенні та перевезенні через митні кордони

Практичне заняття № 4.

Тема 4: Митні платежі, які справляються з товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Мета: Вивчити нормативно-правову базу щодо класифікації товарів, визначення митної вартості, країни походження, оподаткування в сфері ЗЕД. Засвоїти нормативно-правову базу щодо інших митних платежів, звільнення від оподаткування в ЗЕД, особливості сплати.

Питання для обговорення:

1. Види митних платежів.
- Встановлення коду товару, визначення митної вартості та країни походження.
2. Справляння мита з товарів, які переміщуються через митний кордон України.
3. Справляння податку на додану вартість з товарів, які переміщуються через митний кордон України.
4. Справляння акцизного податку з товарів, які переміщуються через митний кордон України.
5. Справляння єдиного збору з товарів, які переміщуються через митний кордон України.
6. Справляння плати за виконання митних формальностей поза місцем розташування митниці або поза часом роботи митниці.
7. Розміри відшкодування за зберігання на складах митних органів товарів і транспортних засобів.
8. Звільнення від оподаткування митними платежами.
9. Особливості сплати мита, акцизного податку, ПДВ залежно від обраного митного режиму.

Практичне заняття № 5.

Тема 5: Митні правопорушення: контрабанда та порушення митних правил.

Мета: Опанувати нормативно-правову базу щодо порушень митних правил. Засвоїти нормативно-правову базу щодо контрабанди.

Питання для обговорення:

1. Порушення митних правил та адміністративні стягнення за порушення митних правил.
 2. Види порушень митних правил та відповідальність за такі правопорушення.
 3. Протокол про порушення митних правил. Порядок складання протоколу про ПМП.
 4. Практичне заповнення протоколу про ПМП.
 5. Проведення у справах про порушення митних правил.
 6. Особи, які беруть участь у провадженні. Адміністративне затримання.
 7. Компроміс у справі про порушення митних правил.
 8. Розгляд справи про порушення митних правил та виконання постанов про накладення адміністративних стягнень за ПМП.
 9. Поняття та склад контрабанди.
 10. Предмети контрабанди. Відповідальність за її скоєння.
11. Першочергові дії посадових осіб митних органів під час виявлення контрабанди товарів.

Практичне заняття № 6.

Тема 6: Митний контроль та митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України

Мета: Вивчення чинного митного законодавства, яке регламентує порядок, форми, технології здійснення митного контролю. Вивчення чинного митного законодавства, яке регламентує порядок митного оформлення товарів, які переміщуються через митний кордон суб'єктами ЗЕД. Засвоїти заповнення і використання митних декларацій на товари, які переміщуються через митний кордон суб'єктами ЗЕД.

Питання для обговорення:

1. Здійснення митного контролю. Зони митного контролю.
2. Форми митного контролю.
3. Митні експертизи
4. Система управління ризиками.
5. Класифікація пунктів пропуску. Типові технологічні схеми здійснення митного контролю автомобільних, водних, залізничних, повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через митний кордон.
6. Митне оформлення.
7. Форми митних декларацій.
8. Порядок застосування, заповнення, використання митних декларацій МД -2, МД-3, МД-6, МД-8.
9. Заповнення МД-2 в митному режимі «імпорт».

10. Заповнення МД-2 в інших митних режимах.
11. Здійснення митного оформлення товарів суб'єктів ЗЕД за вантажною митною декларацією - МД-2.

Практичне заняття № 7.

Тема 7. Зарубіжна практика правил переміщення та перевезення через митний кордон

Мета: Засвоїти правила переміщення товарів та особистих речей у різних країнах світу.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте правила переміщення товарів у країні Європи
2. Опишіть особливості перетину кордону та переміщення товарів у Японії
3. Опишіть досвід здійснення митного контролю у країнах Азії
4. Опишіть досвід здійснення митного контролю за переміщення товарів у Канаді.
5. Назвіть особливості митного контролю за переміщення товарів у Індії.

Заочна форма

Змістовий модуль 1. Концептуальні та правові засади переміщення та перевезення через митні кордони

Практичне заняття № 1.

Тема 1: Переміщення товарів через митний кордон України громадянами та їх оподаткування

Мета: Ознайомитись та вивчити особливості нормативно -правового забезпечення та правила переміщення громадянами товарів через митний кордон України.

Питання для обговорення:

1. Порядок переміщення громадянами товарів через митний кордон України та місця митного оформлення таких товарів.
2. Двоканальна система митного контролю товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України громадянами - зелений і червоний коридор.
3. Переміщення особистих речей. Перелік товарів, які відносяться до особистих речей.
4. Порядок ввезення (пересилання) товарів громадянами, в тому числі:
 - визначення вартості товарів для нарахування митних платежів;
 - особливості ввезення: продуктів харчування, алкогольних і тютюнових виробів, лікарських засобів, домашніх тварин;
 - особливості митного оформлення транспортних засобів, що ввозяться громадянами для вільного обігу;
 - особливості ввезення транспортних засобів особистого користування.
 - особливості тимчасового ввезення та ввезення з метою транзиту товарів на митну територію України громадянами.
5. Порядок вивезення (пересилання) товарів громадянами.
Особливості вивезення:

- а) тимчасового вивезення (пересилання) громадянами-резидентами товарів за межі митної території України.
 - б) дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та виробів з них (ювелірні вироби);
 - в) культурних цінностей.
6. Порядок переміщення тіл померлих через державний кордон України.
 7. Порядок переміщення: валюти; банківських металів, пам'ятних та ювілейних монет України із дорогоцінних металів, платіжних документів та цінних паперів.
 8. Декларування громадянами валютних цінностей при їх переміщенні через митний кордон України.
 9. Декларування громадянами товарів при їх переміщенні через митний кордон України.
 10. Сплата митних платежів громадянами з товарів, які ввозяться, на прикладах.

Тема 2: Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України установами та організаціями товарів, культурних цінностей та прав інтелектуальної власності

Мета: Ознайомитись та вивчити особливості нормативно -правового забезпечення порядків: переміщення через митний кордон України товарів дипломатичними представництвами, консульськими установами (їх персоналом) іноземних держав; товарів що містять об'єкти права інтелектуальної власності; культурних цінностей.

Питання для обговорення:

1. Переміщення (пересилаються) через митний кордон України товарів - представництвами іноземних держав, міжнародними організаціями та офіційними особами а також дипломатичними представництвами України, що знаходяться за кордоном. Особливості декларування.
2. Переміщення (пересилаються) через митний кордон України товарів що містять об'єкти права інтелектуальної власності.
3. Переміщення (пересилаються) через митний кордон України культурних цінностей.

Тема 3: Порядок переміщення (пересилання) через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в різних митних режимах

Мета: Опанувати порядки: обліку суб'єктів ЗЕД, переміщення через митний кордон та декларування товарів суб'єктами ЗЕД, застосування фінансових гарантій.

Питання для обговорення:

1. Облік в митних органах суб'єктів господарювання, які здійснюють операції з товарами.
2. Декларування товарів, які переміщуються через митний кордон суб'єктами господарювання. Митна брокерська діяльність.
3. Митний контроль за переміщенням товарів між митницями.
4. Засоби і способи переміщення.
5. Фінансові гарантії та інші способи сплати митних платежів.

6. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в митних режимах:

- 1) імпорт (випуск для вільного обігу);
- 2) реімпорт;
- 3) експорт (остаточне вивезення);
- 4) реекспорт;
- 5) транзит;
- 6) тимчасове ввезення;
- 7) тимчасове вивезення;
- 8) митний склад;
- 9) вільна митна зона;
- 10) безмитна торгівля;
- 11) переробка на митній території;
 - 1) переробка за межами митної території;
 - 2) знищення або руйнування;
 - 3) відмова на користь держави.

7. Оподаткування товарів в різних митних режимах.

Змістовий модуль 2. Національна та зарубіжна практика митного адміністрування при переміщенні та перевезенні через митні кордони

Практичне заняття № 2

Тема 4: Митні платежі, які справляються з товарів, які переміщуються через митний кордон України.

Мета: Вивчити нормативно-правову базу щодо класифікації товарів, визначення митної вартості, країни походження, оподаткування в сфері ЗЕД.

Питання для обговорення:

1. Види митних платежів.
2. Встановлення коду товару, визначення митної вартості та країни походження.
3. Справляння мита з товарів, які переміщуються через митний кордон України.
4. Справляння податку на додану вартість з товарів, які переміщуються через митний кордон України.
5. Справляння акцизного податку з товарів, які переміщуються через митний кордон України.
6. Справляння єдиного збору з товарів, які переміщуються через митний кордон України.
7. Справляння плати за виконання митних формальностей поза місцем розташування митниці або поза часом роботи митниці.
8. Розміри відшкодування за зберігання на складах митних органів товарів і транспортних засобів.
9. Звільнення від оподаткування митними платежами.
10. Особливості сплати мита, акцизного податку, ПДВ залежно від обраного митного режиму.

Тема 5: Митні правопорушення: контрабанда та порушення митних правил.

Мета: Опанувати нормативно-правову базу щодо порушень митних правил Питання для обговорення:

1. Порушення митних правил та адміністративні стягнення за порушення митних правил.
2. Види порушень митних правил та відповідальність за такі правопорушення.
3. Протокол про порушення митних правил. Порядок складання протоколу про ПМП.
4. Практичне заповнення протоколу про ПМП.
5. Проведення у справах про порушення митних правил.
6. Особи, які беруть участь у провадженні. Адміністративне затримання.
7. Компроміс у справі про порушення митних правил. Накладення адміністративних стягнень за ПМП.
8. Поняття та склад контрабанди.
9. Предмети контрабанди. Відповідальність за її скоєння.
10. Першочергові дії посадових осіб митних органів під час виявлення контрабанди товарів.

Тема 6: Митний контроль та митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які переміщуються через митний кордон України

Мета: Вивчення чинного митного законодавства, яке регламентує порядок, форми, технології здійснення митного контролю.

Питання для обговорення:

1. Здійснення митного контролю. Зони митного контролю.
2. Форми митного контролю.
3. Митні експертизи
4. Система управління ризиками.
5. Класифікація пунктів пропуску. Типові технологічні схеми здійснення митного контролю автомобільних, водних, залізничних, повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через митний кордон.
6. Митне оформлення.
7. Форми митних декларацій.
8. Порядок застосування, заповнення, використання митних декларацій МД-2, МД-3, МД-6, МД-8.
9. Заповнення МД-2 в митному режимі «імпорт».
10. Заповнення МД-2 в інших митних режимах.
11. Здійснення митного оформлення товарів суб'єктів ЗЕД за вантажною митною декларацією - МД-2.

Тема 7: Зарубіжна практика правил переміщення та перевезення через митний кордон

Мета: Засвоїти правила переміщення товарів та особистих речей у різних країнах світу.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте правила переміщення товарів у країні Європи
2. Опишіть особливості перетину кордону та переміщення товарів у Японії
3. Опишіть досвід здійснення митного контролю за переміщення товарів у Канаді.
4. Назвіть особливості митного контролю за переміщення товарів у Індії.

6. Самостійна робота студентів.

Самостійна робота студентів з дисципліни "Митні правила та формальності" виконується кожним студентом і охоплює усі основні теми дисципліни "Митні правила та формальності".

Метою самостійної роботи студентів є оволодіння теоретичними і практичними аспектами правил і порядків переміщення товарів через митний кордон фізичними і юридичними особами (громадянами і суб'єктами ЗЕД).

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються такі види самостійної роботи: підготовка реферату, аналітичної доповіді, наукового есе, проекту, презентації за підсумками опрацювання навчальної та наукової фахової літератури, чинного законодавства. Опрацьовуючи тему теоретичного завдання студент повинен виокремити та записати основні тези, що дають характеристику проблематиці питання, зазначити актуальність теми, окремі факти, цифрові дані, які наочно дозволяють ознайомитися з її суттю. При виконанні завдання, слід звернути увагу на перелік рекомендованої літератури, а також використовувати матеріали періодичних видань, конференцій, монографій тощо.

Тематика доповідей для самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студентів з дисципліни "Митні правила та формальності" включає висвітлення теоретичних аспектів по даній дисципліні, з переліку питань згідно Блоку 1, визначеному нижче. Блок 2 - самостійне заповнення митних декларацій на товари для громадян і суб'єктів ЗЕД, згідно зазначених завдань.

БЛОК 1

1. Правила ввезення (пересилання) громадянами товарів в Україну.
2. Правила ввезення (пересилання) підприємствами товарів в Україну.
3. Правила вивезення (пересилання) громадянами товарів з України.
4. Правила вивезення (пересилання) підприємствами товарів з України.
5. Правила ввезення, вивезення, пересилання валютних цінностей через митний кордон України фізичними і юридичними особами.
6. Правила декларування громадянами товарів і валютних цінностей при їх переміщенні через митний кордон України.
7. Особливості митного оформлення транспортних засобів, що ввозяться громадянами для вільного обігу.

8. Правила вивезення (пересилання) товарів громадянами.
9. Особливості митного оформлення транспортних засобів, що ввозяться громадянами для вільного обігу.
10. Правила ввезення товарів/транспортних засобів - представництвами, консульськими установами іноземних держав та їх персоналом, міжнародними організаціями; переміщення дипломатичної пошти, консульської валізи, товарів для особистого користування іноземними дипломатичними та консульськими кур'єрами.
11. Митний контроль і митне оформлення товарів що містять об'єкти права інтелектуальної власності.
12. Правила вивезення/тимчасового вивезення культурних цінностей.
13. Декларування товарів, які переміщуються через митний кордон суб'єктами господарювання. Митний брокер.
14. Порядок перевезення товарів під митним контролем між митницями. Фінансові гарантії та інші способи забезпечення сплати митних платежів.
15. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в митних режимах: імпорт, реімпорт, експорт, реекспорт.
16. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в митних режимах: транзит, тимчасове ввезення, тимчасове вивезення.
17. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в митних режимах: митний склад, вільна митна зона, безмитна торгівля.
18. Особливості переміщення через митний кордон України товарів суб'єктами господарювання в митних режимах: переробка на митній території, переробка за межами митної території, знищення або руйнування, відмова на користь держави.
19. Зберігання товарів під митним контролем на складах тимчасового зберігання, на митних складах, на складі митного органу.
20. Класифікація товарів згідно УКТ ЗЕД, визначення митної вартості та країни походження.
21. Справляння мита, акцизного податку, ПДВ з товарів, які переміщуються через митний кордон.
22. Справляння єдиного збору, плати за виконання митних формальностей поза місцем розташування митниці або поза часом роботи митниці, відшкодувань за зберігання на складах митних органів товарів і транспортних засобів.
23. Митний контроль. Види митного контролю.
24. Митне оформлення. Види митних декларацій.
25. Класифікація пунктів пропуску. Типові технологічні схеми здійснення митного контролю у пунктах пропуску через митний кордон.
26. Види порушень митних правил та відповідальність за такі правопорушення.
27. Провадження у справах про порушення митних правил. Адміністративне затримання. Компроміс у справі про ПМП.

28. Розгляд справи про порушення митних правил, винесення постанов про накладення адміністративних стягнень за ПМП та їх виконання.
29. Поняття контрабанди. Предмети контрабанди. Відповідальність за її скоєння.
30. Форми митних декларацій для суб'єктів ЗЕД: МД-2, МД-3, МД-6, МД-8. Застосування і заповнення.

БЛОК 2

1. Заповнення митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності», згідно завдання.
2. Заповнення декларації транскордонного переміщення фізичними особами валютних цінностей, згідно завдання.
Заповнення митної декларації форми МД-2 на товари, які ввозяться суб'єктами ЗЕД, згідно завдання.

7. Тренінг з дисципліни

Мета тренінгу з дисципліни «Митні правила та формальності» - формування у студентів критичного мислення та закріплення навиків щодо порядку перетину кордонів, переміщення товарів та необхідних митних формальностей, які є необхідні при цьому.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування робочих груп студентів, визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками документів, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у групах із використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. Підведення підсумків. Презентація практичної роботи в групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Тренінг з дисципліни «Митні правила та формальності» для студентів денної форми навчання передбачатиме вивчення правил перетину митного кордону та переміщення товарів на базі митниці Держмитслужби.

Тематика тренінгу:

1. Правила перетину митного кордону громадянами
2. Правила переміщення товарів через митний кордон уповноваженими особами підприємств установ та організацій

3. Митні формальності, необхідні для переміщення товарів через митні кордони
4. Митні платежі належні до сплати при перетині митного кордону.
5. Особливості переміщення товарів через митні кордони різних країн.

8.Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

В процесі вивчення дисципліни «Митні правила та формальності» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування та тестування;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахунково-аналітичні завдання;
- презентації результатів виконаних завдань і досліджень;
- модульні контрольні роботи;
- оцінювання виконання індивідуальної роботи студента;
- ректорська контрольна робота;
- залік.

9.Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
15 %	15 %	15 %	25 %	15%	15 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять по темах 1-4	Письмова контрольна робота за темами 1-4, яка містить 5 тестів (по 6 балів), 1 визначення (10 балів), 1 теоретичне і 1 практичне завдання (по 25 і 35 балів)	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять по темах 5-8	Письмова контрольна робота за темами 5-8, яка містить 5 тестів (по 6 балів), 1 визначення (10 балів), 1 теоретичне і 1 практичне завдання (по 25 і 35 балів)	Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань тренінгу	Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань тренінгу

Оцінювання роботи студента при складанні форм контролю відбувається виставленням за кожен компонент оцінки у діапазоні 1-100 балів з наступною інтерпретацією:

Поточне опитування під час заняття:

90-100 балів - у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань.

75-89 балів - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65-74 бали - в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60-64 бали - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1-59 балів - не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Тестування під час заняття:

10 тестів, правильна відповідь на кожен із яких оцінюється у 10 балів.

Самостійна робота:

90-100 балів - у повному обсязі володіє матеріалом, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст питань самостійної роботи.

75-89 балів - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні питань самостійної роботи не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65-74 бали - в цілому володіє матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60-64 бали - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст питань самостійної роботи, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1-59 балів - не володіє матеріалом, не розкриває зміст питань самостійної роботи.

Модульна робота:

90-100 балів - у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

75-89 балів - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

65-74 балів - в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

60-65 балів - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1-59 балів - не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.

Тренінг:

90-100 балів - у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань.

75-89 балів - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань.

65-74 бали - в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань.

60-64 бали - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

1-59 - не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
90-100	A (відмінно)	Відмінно	студент володіє глибокими знаннями теоретичного матеріалу, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і грамотно будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок
85-89	B (дуже добре)	Добре	студент ґрунтовно засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається незначних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту, при відповіді на додаткові запитання або при аналізі практичного матеріалу

75-84	С (добре)	Добре	студент добре засвоїв теоретичний матеріал, переважно володіє аспектами з першоджерел і рекомендованої літератури, аргументовано викладає його, але дає неповні відповіді на запитання; має практичні навички, висловлює свої міркування щодо основних проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу
65-74	Б (задовільно)	Задовільно	студент в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або вказують на відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю
60-64	Е (достатньо)	Задовільно	студент володіє поверховими знаннями теоретичного матеріалу навчальної дисципліни, слабо орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання переважно залишаються без відповіді; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє суттєві неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)	Незадовільно	студент практично не володіє навчальним матеріалом дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані. Обов'язковий повторний курс навчання по дисципліні

10.ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, МЕТОДИЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1	Навчально-методичний комплекс з дисципліни	1-7
2	Електронний варіант лекцій	1-7
3	Мультимедійний проектор Epson EB-505, Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)	1-7
4	Проекційний екран	1-7
5	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Opera), наявність доступу до мережі	1-7
6	Персональні комп'ютери, комунікаційне програмне забезпечення ZOOM для занять у on-line формі	1-7
7	Комунікаційна навчальна платформа MOODLE для організації дистанційного навчання	1-7
8	Програмне забезпечення ОС WINDOWS	1-7
9	Інструменти Microsoft Office (Word, Excel, Power Point)	1-7
10	Google Forms, Google Sheets	1-7

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.

1. Авраменко Н.Л., Дорошенко Т.М., Матвеев М.Е. Проблеми митного контролю в контексті європейської інтеграції України. Економіка та держава. 2022. №1. С.55-60
2. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О. П. Гребельник Ірпінь: Університет ДФСУ України – 2019. – 410 с.
3. Гребельник О.П. Митна справа. Підручник. К: Центр учбової літератури. 2017. – 472с.
4. Закон України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» 22 грудня 1998 року N 330-XIV.- URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/>
5. Закон України «Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи» 12 вересня 2019 року №78-IX https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643
6. Коробкова, О. Теоретичні основи здійснення митних процедур при переміщенні вантажів у контейнерах. Інноваційна економіка, 2021. (1-2), 180-187
7. Ліпинський В. В. Пропорційність та альтернативність конфіскації за порушення митних правил. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 1. С. 358-361

8. Лукс М. (Michael Lux). Посібник з митного права Європейського Співтовариства. / М. Лукс. Etablissements Emile Bruylant, S.A. Rue de la Régence 67, 1000 Bruxelles.2002.
9. Митна енциклопедія: У 3-х томах. Бережнюк І.Г., Гребельник О.П., Пашко П.В. та ін. - Наукове видання. Державний науково-дослідний інститут митної справи. Хмельницький. 2014. – 592 с.
10. Митна справа: підручник / за ред. М.І Крупки.- Львів: ЛНУім І Франка, 2017.- 572 с.
11. Митна справа: підручник / Пашко П.В., В.В.Ченцов, Н.В. Мережко та ін. –Київ, Університет ДФСУ, 2017.-442с.
12. Митне право: навчальний посібник / О. П. Рябченко, В. Я. Мацюк, В. В. Чмелюк та ін. ; за заг. ред. к.ю.н. І. П. Петрової. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 470 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні» ; т. 140).
13. Митний кодекс Європейського Союзу затверджений Рішенням Європейського Парламенту і Ради (ЄС) від 23.04.2008 р. № 450/2008 // Урядовий Вісник Європейського Союзу 04.06.2008 р. № L 145/1.
14. Митний кодекс України . «Голос України» №73-74.21.04. 2012. – С.21-62.
15. Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур.
16. Назарова Г. Б., Кононенко Л. В., Васильєв М. В. Митне оформлення у системі митного контролю: сучасний стан та напрями удосконалення. Таврійський науковий вісник. Серія : Економіка. 2023. Вип. 16. С. 249-257.
17. Наказ ДФС від 22.05.2012 № 581 «Про затвердження Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами» URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0916-12>
18. Наказ ДФС від 24.05.2012 № 599 «Про затвердження Форми декларації митної вартості та Правил її заповнення» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0984-12>
19. Наказ Міністерства Фінансів України від 23.10.2017 №862 «Про затвердження Порядку справляння плати за виконання митних формальностей органами доходів і зборів поза місцем розташування цих органів або поза робочим часом, установленим для них» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1385-17>
20. Науково-практичний коментар Митного кодексу України /За заг. ред.. Додіна Є.В. – К.: Видавничий дім «Професіонал», 2019. – 730 с.
21. Павлович-Сенета Я. П. Основні поняття та принципи переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України. Журнал східноєвропейського права. 2019. № 67. С. 72-79.
22. Податковий кодекс № 2755-VI, 02.12.2010 (з наступними змінами і доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>
23. Подра О.П., Петришин Н.Я. Особливості управління ризиками у митній сфері. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. 2022. №1(7). С.32- 39
24. Положення про Державну митну службу України: 5 березня 2019 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>

25. Про встановлення Митного кодексу Союзу: регламент Європейського парламенту І Ради ЄС № 952/2013 від 9 жовтня 2013 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
26. Про митний тариф України: Закон України № 584-VII від 05.07.2020. URL: www.rada.kiev.ua
27. Сардак С. Е., Хурдей В. Д. Митний маркетинг: інституціоналізація, потенціал, особливості. Економіка та держава. 2021. № 3. С. 18-22. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.3.18
28. Філіпенко А. С. Адміністративно-правове регулювання переміщення транспортних засобів і вантажів через митний кордон України. Правовий часопис Донбасу. 2019. № 2. С. 94-98.
29. Холоденко А. М., Шпак Н. Г. Оптимізація взаємодії митниці та декларантів з врахуванням тривалості митного оформлення. Науковий погляд: економіка та управління. 2023. № 1. С. 205-208

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Сайт Державної митної служби України
<https://bi.customs.gov.ua/trade/#/turnoverhs>
2. Сайт Державного науково-дослідного інституту митної справи.:
<http://dndims.com>.
3. Сайт ЛІГА: ЗАКОН: <http://www.liga.net>.
4. <http://www.WCO> (Всесвітня митна організація)
5. Верховна Рада України: <http://www.rada.gov.ua/>
6. Верховний Суд України
<http://www.scourt.gov.ua/>
7. Кабінет Міністрів України
<http://www.kmu.gov.ua/>
8. Міністерство юстиції України
<http://www.minjust.gov.ua/>
9. Державна фіскальна служба України
<http://sfs.gov.ua/>
10. Інформаційно-пошукова система по законодавству «Ліга»
<http://www.liga.kiev.ua/>